

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 493: Gọi Tên Là Thực, Hiện Thị Sự Diệu Trạng Tổng Trì, Thường Hằng Bất Biến, Tuy Không Mà Chẳng Phải Vô. Gọi Tên Là Tướng, Hiện Thị Sự Hồ Đển Hồ Hiện, Hán Đển Hán Hiện, Tuy Tịch Mà Thường Chiếu

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 043)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Gọi tên là Thực, hiện thị sự diệu trạng tổng trì, thường hằng bất biến, tuy Không mà chẳng phải vô. Gọi tên là Tướng, hiện thị sự Hồ đển Hồ hiện, Hán đển Hán hiện, tuy Tịch mà thường chiếu.】

Cách giải thích này vẫn có độ sâu sắc nhất định, giải thích vô cùng hay, đây là giải thích về Thực Tướng. Nói đến chữ “Thực”, là hiện thị tự tánh diệu trạng tổng trì; “Diệu trạng tổng trì bất động tôn” cũng là câu nằm trong kinh Lăng Nghiêm. “Trạm” là tỷ dụ giống như nước sạch sẽ tinh khiết, không dính một hạt bụi, từ mặt nước có thể nhìn thấy tận đáy, nước này trong suốt, “trạm” có nghĩa là thanh tịnh. Diệu trạng là thanh tịnh đến tột cùng! Từ này hình dung chân tâm tự tánh của chúng ta. Đúng như lúc Lục Tổ kiến tánh đã nói, câu đầu tiên ngài giảng là: “Nào ngờ tự tánh, vốn tự thanh tịnh”, không hề bị ô nhiễm. Tự tánh thanh tịnh tâm của chúng ta hiện nay có bị ô nhiễm hay không? Vẫn là không ô nhiễm, cho dù đọa vào địa ngục A-tỳ cũng không ô nhiễm, như vậy mới gọi là tự tánh, như vậy mới gọi là bản tánh. Từ trước đến nay chưa từng ô nhiễm.

Ô nhiễm là gì? Ô nhiễm là bị một lớp hư vọng chướng ngại lại, là một lớp hư vọng, giống như đám mây che khuất mặt trời. Mây có thể che khuất được mặt trời hay không? Mặt trời thật sự bị mây che khuất sao? Không có! Thật ra mà nói, mây đã che khuất đôi mắt của chúng ta. Những vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, vô minh, phiền não trên tự tánh, cũng giống như những đám mây vậy, cho nên cái “tướng” đó gọi là vọng tưởng. Quý vị phải hiểu được ý nghĩa của chữ “vọng” đó, vọng không phải là thật, nếu là thật thì làm sao có thể trừ bỏ được? Đã là thật thì không trừ bỏ được. Chính vì nó là cái vọng, vậy vọng làm

sao trừ bỏ? Vừa giác ngộ thì nó liền tan biến. Khi mê thì có, vừa giác thì không còn. Bát Nhã là năng giác, trí huệ Bát Nhã vô cùng quan trọng.

Ý nghĩa của hai chữ “Tổng trì”, chúng ta dùng lời của Lục Tổ để giải thích thì mọi người sẽ dễ hiểu: “Nào ngờ tự tánh, vốn tự đầy đủ”, tổng trì chính là ý nghĩa đầy đủ. Trong tự tánh thanh tịnh tâm, không thiếu thứ gì; không những không thiếu, Lục Tổ đại sư lại nói: “Nào ngờ tự tánh, năng sinh vạn pháp”, năng sinh vạn pháp cũng là ý nghĩa của tổng trì. Y báo chánh báo trang nghiêm của các cõi Phật trong hư không pháp giới, đều là do thứ này biến hiện ra. Khi chưa biến hiện ra, nó đã đầy đủ, nó vốn dĩ đầy đủ. Nhân duyên chín muồi thì hiển hiện ra, tất cả vạn tượng đều có thể tùy duyên mà biến hiện. Diệu trạm tổng trì, mà tánh thể của nó thì thường hằng bất biến. Chân tâm có khả năng biến hiện, nhưng tánh thể mãi mãi không thay đổi, cái thay đổi là sự khởi dụng (tác dụng) của nó; tác dụng của nó sẽ biến đổi, nhưng bản thể của nó không đổi. Chữ “Thực” này, hai chữ Thực Tướng, Thực là đứng trên phương diện Thể (Bản thể) mà nói, là chân thực. “Tuy Không mà chẳng phải vô”, trên Bản thể thật sự không có vật gì cả, nhưng không thể nói nó là “vô” (không có). Tại sao không thể nói nó là vô? Vì nó có thể hiện tượng. Nếu nói là vô, thì tác dụng hiện tượng của nó không còn nữa; nhưng đây nó có thể hiện tượng. Tuy hiện tượng, bản thể của nó vẫn là không tịch (trống rỗng, vắng lặng), đây là ý nghĩa của chữ Thực.

“Gọi tên là Tướng”, nói về cái tướng này, tướng là đứng trên phương diện hiện tượng mà nói. Nếu như đối chiếu từ phần trước, phần trước là câu “Sắc tức thị Không, Không tức thị Sắc” trong Tâm Kinh, Sắc chính là Tướng, Không chính là Tánh. Chúng ta phải dùng hai chữ Thực Tướng để giảng về Sắc và Không, Thực chính là Không, Tướng chính là Sắc. “Gọi tên là Tướng, hiển thị sự Hồ đến Hồ hiện”, điều này lấy tấm gương làm tỷ dụ. Chúng ta soi gương, trong gương không có vật gì, trống rỗng, sạch sẽ tinh khiết. “Hồ” là người ngoại quốc, người Trung Quốc ngày xưa chúng ta là người Hán, người ngoại quốc đều gọi là người Hồ, Hồ là người ngoại quốc. Người ngoại quốc soi gương, trong gương hiện ra khuôn mặt của người ngoại quốc. “Hán đến Hán hiện”, Hán là người Trung Quốc, người Trung Quốc soi gương, trong gương hiện ra khuôn mặt của người Trung Quốc. “Tuy tịch mà thường chiếu”, tấm gương sạch sẽ tinh khiết, tuyệt đối không bị nhiễm bẩn, nó thường chiếu, chứ không phải là nó không chiếu. Lúc soi thì có, lúc không soi thì không có, điều này mọi người đều hiểu. Nếu thể hội sâu hơn một tầng nữa, hóa ra ngay trong lúc đang soi cũng

không có. Ngay lúc đang soi, trong gương làm gì có hình tướng? Nếu trong gương thật sự có hình tướng, thì khi người chúng ta đi rồi cái tướng đó vẫn còn ở đó, vậy mới là thật sự có. Người đi rồi, trong gương không có hình tướng. Ngay lúc đang soi thì cũng đã không có hình tướng, quý vị có thể thể hội được điểm này, quý vị liền khai mở trí huệ. Dùng điều này để tỷ dụ cho tự tánh của chúng ta.

“Kính” cũng có ý nghĩa là một tấm gương. Mỗi ngày chúng ta thức dậy vào buổi sáng, hay trước khi đi ngủ buổi tối rửa mặt, đều phải soi gương. Chúng ta mở kính Phật ra, kính Phật là một tấm gương, soi rọi tự tánh thanh tịnh tâm của chúng ta, soi rọi chân tâm bản tánh của chúng ta. Trên mặt chúng ta có vết bẩn, biết phải rửa cho sạch; vậy những thứ dơ bẩn trong tâm, tại sao lại không gột rửa đi? Những thứ gì trong tâm là dơ bẩn? Tham, sân, si, mạn, nghi, ác kiến đều là những thứ dơ bẩn, đây là những thứ rất thô thiển. Tề nhị hơn chính là vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Đây là những thứ ô uế, dơ bẩn trong tâm quý vị, tại sao không gột rửa chúng cho sạch sẽ? Vẫn còn muốn giữ chúng lại ở đó, như vậy là sai rồi. Trong kinh Phật cũng thường nói tự tánh là “tịch mà thường chiếu, chiếu mà thường tịch”, dùng Tịch chiếu hoặc Chiếu tịch, những danh tướng này cũng là nói về Thực Tướng, cũng là nói về Tự tánh.